

מועדים התשפ״א אמנות יהודית מודרנית מנדלות

Festivals 2020 Modern Jewish Art - Mandalas

1098 ■ 9/2020 ■ 9"אלול התש"ף

לאורך כל הדורות שיקפו יוצרי האמנות היהודית את באמצעותם אמנות יהודית מודרנית.

הערכים הקשורים לדת היהודית ולתרבותה, תוך שהם עושים שימוש בטכניקות שהיו מקובלות באותה עת. כשם שאמני תקופת המשנה והתלמוד למדו מן העולם הרומי את מלאכת הפסיפס ועיטרו באמצעותה את בתי הכנסת שהקימו, כך גם האמנים בני זמננו מאמצים מגוון רחב של רעיונות מעמים אחרים ויוצרים

מנדלה היא תרשים עגול, המורכב ממעגלים גדלים והולכים של ציורים וסימנים גרפיים המסודרים סביב מרכז משותף. מקור המילה "מנדלה" הוא בסנסקריט, השפה העתיקה של הודו, ופירושה "מעגל". תרשימים המעוצבים במתכונת של מנדלה מזוהים לרוב עם התרבויות שמקורן בתת-היבשת ההודית, שם מייחסים להם משמעות דתית, אולם יצירות דומות היו בשימוש גם בתרבויות מרכז אמריקה, בפרס המוסלמית ובאירופה הנוצרית. אמנים בני ימינו אימצו את תכונותיה האסתטיות של המנדלה, והם עושים בה שימוש מבלי לייחס לה את הרבדים הדתיים שנקשרו בה.

עבור סדרת בולי מועדים תשפ"א עוצבה יצירה מקורית של אמנות יהודית מודרנית, המבוססת על צורת המנדלה ומתמקדת ברצף הברכות הידועות בשם "מלכויות, זיכרונות ושופרות". הציווי לומר ברכות אלו מופיע בתלמוד הבבלי (ראש השנה לד ע"ב), שם נאמר: "אמר הקדוש ברוך הוא: אמרו לפני בראש השנה מלכויות, זיכרונות ושופרות. מלכויות - כדי שתמליכוני עליכם. זיכרונות - כדי שיבוא לפני זיכרונכם לטובה.

בתפילת מוסף של ראש השנה משולבות שלוש ברכות, הנאמרות בזו אחר זו כחלק מתפילת העמידה. כל אחת מן הברכות כוללת קטעי תפילה ועשרה פסוקים מן התנ״ך המתמקדים באחד משלושת הנושאים, ובסופה תוקעים בשופר.

ובמה? בשופר".

במרכז הבול המוקדש לברכת "מלכויות" משולב כתר, וסביבו כתרים נוספים. חלקם מעוצבים בדמות כתר של ספר תורה, וחלקם בדמות "כתר" של פרי הרימון. בבול מצוטט הפסוק "ויהי בישרוּן מלך" (דברים לג, ה).

במרכז הבול המוקדש לברכת "זיכרונות" משובץ כוכב, אשר נועד להזכיר את הברכה שניתנה לאברהם במסגרת ברית בין הבתרים. במעגלים החיצוניים משולבים ציפורים ולפידי אש המוזכרים בתיאור הברית, ובבול מצוטט הפסוק "את בּריתי אברהם אזכּר" (ויקרא כו, מב).

במרכז הבול המוקדש לנושא "שופרות" משולב שופר, וסביבו מוטיבים ירושלמיים המייצגים את הרעיון של השופר כמבשר הגאולה. בבול מצוטט הפסוק ״וָקֹל שֹׁפר חזק מאֹד" (שמות יט, טז).

> עיצוב בולים, חותמת ומעטפה: רינת גלבוע Stamps, Cancellation & FDC Design: **Rinat Gilboa**

Festivals 2020 - Modern Jewish Art Mandalas

Throughout the generations, creators of Jewish art have reflected the values of Jewish religion and culture in their works, while utilizing the techniques of their times. Just as artists in the Mishna and Talmud period learned about mosaics from the Roman world and used them to decorate their synagogues, today's artists embrace a wide range of ideas from other peoples and cultures, using them to create modern Jewish art.

A mandala is a round figure comprised of circles of increasing size filled with drawings and graphic symbols centered around a common point. The word "mandala" comes from the ancient Indian language of Sanskrit, meaning "circle". Works designed in the mandala format are mostly identified with cultures from the Indian subcontinent, where they are attributed with religious meaning. However, similar shapes were also used in Central American cultures, in Muslim Persia and in Christian Europe. Modern-day artists have adopted the aesthetic properties of the mandala without any of its religious connotations.

An original work of modern Jewish art based on the mandala shape was created for the Festivals 2021 stamp series, focusing on the sequence of blessings known as "Kingship, Remembrances and Shofars". The command to recite these blessings appears in the Babylonian Talmud (Rosh Hashanah Tractate, 34b) which says: "The Holy One, blessed be He, says: 'Recite before Me on Rosh Hashanah [the verses of] Kingship, Remembrance, and Shofars. Kingship, so that you will make Me king over you. Remembrance, so that the remembrance of you will arise before Me for good.' And how will this all be accomplished? With the Shofar."

These three blessings are incorporated into the Musaf prayer on Rosh Hashanah and recited one after the other as part of the Amidah. Each blessing is comprised of prayer sections and ten biblical verses related to one of the three topics. The shofar is blown after each blessing.

The stamp dedicated to the "Kingship" blessing features a crown in the center, with additional crowns surrounding it. Some are Torah crowns

השירות הבולאי - טל: 176-8873930 עד' מודיעין 178390 עד' הרכט 31, מודיעין 178390 The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933 Sderot HaReches 31, Modi'in 7178390 www.israelpost.co.il ∗ e-mail: philserv@postil.com

and others are shaped like the "crown" of a pomegranate. Also included on the stamp is the biblical verse: Then He became King in Jeshurun (Deuteronomy 33:5).

At the center of the stamp dedicated to the "Remembrance" blessing there is a star, a reminder of the blessing given to Abraham as part of the Covenant of the Pieces. Birds and fire torches, which are mentioned in the description of the covenant, appear in the outer circles and the stamp also features the verse: I will remember... my covenant with Abraham (Leviticus 26:42).

A shofar is featured at the center of the stamp dedicated to the "Shofar" blessing, surrounded by motifs of Jerusalem to represent the idea of the shofar as heralding the Redemption. The stamp features the verse: And a very loud blast of the horn (Exodus 19:16).

4						
	Issue: Sep	otember 2	ומבר 2020	ספט	:ก	הנפק
	Stamps Size (mm):	H 44 λ	/ W 44 ገ	(מ"מ):	הבולים	מידת
	Plates:	1160,1161,1162			לוחות:	
	Stamps per Sheet:		8		בגיליון:	בולים
	Tabs per Sheet:		8	:	ם בגיליון	שבליו
	Method of printing:	Offset	אופסט	:ī	: הדפסר	שיטת
	Security Mark: N	licrotext	קרוטקסט	:: מי	אבטחה	סימון
	Printer: Carto	r Security	Printing, F	rance		דפוס: